

P R O T O K O L L

fra

møte i Omsetningsrådet

fredag 19. februar 2010 kl. 09:00

(Møte nr. 1/2010)

Møtet ble satt kl. 09:00

Til stede:	Ottar Befring, Vibeke Andersen, Nils T. Bjørke, Ole-Anton Teigen, Fredmund Sandvik, Sveinung Svebestad, Steinar Dvergsdal, Sigrid Helland, Ann Elise Hildebrandt, Marthe Bay Haugen, Dag Henning Reksnes
Forfall:	
Fra SLF:	Jørn Rolfsen, Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Hilde-Kari Skarstein, Sigurd Lars Aspesletten, Lise Wirstad Dynna, Lars Folland, Øyvind Breen og Anne Bakke

Saksliste:

Innkalling og dagsorden	
Protokoll fra AU-møtet 1. desember 2009	
Protokoll fra OR-møtet 1. desember 2009	
1/10 Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet fra 1. januar 2010 til 31. desember 2013	3
2/10 Endringer i omsetningsloven - forslag til oppfølging av lovendringene	5
3/10 Egg - Markedssituasjonen for egg 2010 - Søknad om godkjenning av tiltak	8
4/10 Kjøtt - Søknad om overføring av midler fra 2009 til 2010 til finansiering av nasjonalt fotråteprosjekt	17
5/10 Melk - Prisnedskrivning av kasein i 2009	19
6/10 Melk - Geitemelk til fôr i 2009	21
7/10 Melk - Reguleringseksport av smør 2. halvår 2009	23
8/10 Melk - Oppgave over skolemilk 2009	26
9/10 Melk - Prisnedskrivning smørrolje 2009	29
10/10 Korn - Godkjenning av markedsreguleringstiltak for korn sesongen 2009/2010	32
11/10 Korn - Nye vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn ...	37
12/10 Møteplan for Omsetningsrådet 1. halvår 2010	42

Innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent uten merknader.

Protokoll fra AU-møtet 1. desember 2009

Protokollen ble godkjent.

Protokoll fra OR-møtet 1. desember 2009

Protokollen ble godkjent med følgende endring i sak 35/09 side 28: Setningen ”*Etter SLFs vurdering bør en kunne ta ut en høyere varig fusjonsgevinst enn det som er anslått, særlig tatt i betraktning at sparte husleiekostnader for OEHs lokaler i Borggata alene utgjør 1,7 mill. kroner*” strykes.

Sak nr.: 1/10	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 1/10 Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet fra 1. januar 2010 til 31. desember 2013	Saks nr. (DL): 200901355-20/510

Beskrivelse: Omsetningsrådet ble fra 1. januar 2010 endret fra 19 til 11 medlemmer. På bakgrunn av forslag fra de aktuelle organisasjonene har Landbruks- og matdepartementet oppnevnt nye medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §2.

Vedlegg: Brev fra Landbruks- og matdepartementet av 21. desember 2009.
Brev fra Landbruks- og matdepartementet av 11. februar 2010.

Forutsetninger:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Saken tas til orientering

Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet fra 1. januar 2010 til 31. desember 2013

Omsetningsloven ble vedtatt endret av Stortinget 10. juni 2009 med ikrafttredelse fra 1. januar 2010. Etter endringen skal Omsetningsrådet bestå av 11 medlemmer med personlige varamedlemmer. Oppnevningen gjelder for fire år om gangen.

Halvparten av rådets medlemmer skal fratre annet hvert år. I og med at hele Omsetningsrådet er nyoppnevnt og alle medlemmer er valgt for fire år, vil halve rådet fratre etter to år basert på loddtrekning. Denne loddtrekningen vil avgjøre hvilke organisasjoner som må foreslå nye medlemmer fra 1. januar 2012.

Etter forslag fra de aktuelle organisasjonene meddeler Landbruks- og matdepartementet (LMD) i brev av 21. desember 2009 at de, for perioden 1. januar 2010 til 31. desember 2013, har oppnevnt følgende medlemmer og varamedlemmer til Omsetningsrådet:

Organisasjon	Medlem	Varamedlem
LMD (leder)	Siri Bjerke	Astrid Aass
FAD (nestleder)	Vibeke Andersen	Steinar Hauge
Norges Bondelag	Nils T. Bjørke	Per Skorge
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Ole-Anton Teigen	Modulf Aukan
HSH/COOP NKL BA	Sigrid Helland	Hege Berg-Knutsen
Tine BA	Fredmund Sandvik	Elisabeth Morthen
Nortura SA	Sveinung Svebestad	Kari Redse Håskjold
Norske Felleskjøp	Steinar Dvergsdal	Oddveig Gikling-Bjørnå
NNN	Ann Elise Hildebrandt	Kjell Mjaatvedt
Norsk Landbrukssamvirke	Marthe Bay Haugen	Eugen Tømte
KLF/NFGF/NHO/Norkorn	Dag Henning Reksnes	Arvid Bratlie

I brev av 11. februar 2010 oppnevner LMD Ottar Befring til midlertidig leder i Omsetningsrådet.

Sak nr.: 2/10	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 2/10 Endringer i omsetningsloven - Forslag til oppfølging av lovendringene	Saks nr. (DL): 201003457-1

Beskrivelse: Med bakgrunn i Stortingets vedtak om endringer i omsetningsloven foreslås en prosess for videre oppfølging i Omsetningsrådet.

Hjemmel:

Vedlegg:

Forutsetninger:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Omsetningsrådet gir SLF i oppdrag å forberede en drøfting av organisering og arbeidsmåte i Omsetningsrådet til neste møte. Drøftingen i rådet skal ta utgangspunkt i vedtatte endringer i omsetningsloven. På basis av drøftingen legger Omsetningsrådet opp til å vedta endringene i sitt april møte.

Endringer i omsetningsloven - Forslag til oppfølging av lovendringene

Innledning

Den 19. juni 2009 vedtok Stortinget endring i lov om å fremja umsetnaden av jordbruksvaror. Endringene trådte i kraft 1. januar 2010. Vedtaket innebærer blant annet at antall medlemmer i Omsetningsrådet er redusert fra 19 til 11, at lovpålegget om et arbeidsutvalg er fjernet, at tilsynsutvalget er avviklet og at Landbruks og matdepartementet er tillagt oppgaven med å oppnevne revisor. Videre gis Omsetningsrådet adgang til å delegerer saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning. I sin behandling av saken understreket Næringskomiteen at *”Endringene innebærer også økt grad av effektivisering og modernisering i tråd med behovet for å gjøre arbeidsformen mer fleksibel”*.

Landbruks- og matdepartementet sier i forbindelse med fremleggelsen av lovforslaget at *”formålet er å få et mer velfungerende og effektivt råd”*. Etter departementets oppfatning er *”imidlertid ikke en ren reduksjon i antall medlemmer tilstrekkelig for å imøtekomme behovet for effektivisering og modernisering. For å gjøre rådet bedre i stand til å løse sine oppgaver er det også behov for å gjøre arbeidsformen mer fleksibel.”*

Formålet med dette notatet er å oppsummere noen av de endringene i loven som er relevante for Omsetningsrådets organisering, arbeidsform og samhandling med SLF mv. Videre fremmes forslag til prosess for Omsetningsrådets oppfølging av lovendringen.

Nærmere om endringer med konsekvenser for Omsetningsrådets organisering og arbeidsmåte

Stortingets vedtak legger, i tråd med formålet, til rette for å gi Omsetningsrådet tilstrekkelig fleksibilitet i arbeidsformen for å ivareta sitt hovedansvar for markedsreguleringen av jordbruksvarer. Rådets sammensetning legger til rette for at det kan være en arena for prinsipielle diskusjoner om markedsregulering.

Omsetningsrådets arbeidsutvalg

Lovens krav om arbeidsutvalg er nå fjernet og det fremgår av stortingsvedtaket at dette skjedde for å legge til rette for en mer effektiv og fleksibel arbeidsform. I høringsnotatet la departementet vekt på at det å ha et arbeidsutvalg både er uvanlig og ressurskrevende. Videre konkluderte departementet med at det heller ikke i saker der det haster bør være et presserende behov for et arbeidsutvalg, all den tid rådet er redusert til 11 medlemmer og samtidig er beslutningsdyktig med seks medlemmer til stede. Departementet bemerker at behovet for et arbeidsutvalg for å vedta delegerte saker uansett faller bort all den til rådet er gitt hjemmel til å delegerer saker av ikke-prinsipiell karakter til SLF. Av proposisjonen fremgår det samtidig at rådet fritt kan organisere seg slik det finner hensiktsmessig. På den bakgrunn er det naturlig at rådet tar spørsmålet om eventuelt å opprette et arbeidsutvalg til drøfting.

Bortfall av tilsynsutvalg

Landbruks- og matdepartementet konstaterte i proposisjonen at *”det arbeid som i dag gjøres av Tilsynsutvalget vil i det vesentlige kunne følges opp av Statens landbruksforvaltning som*

et faglig kompetent forvaltningsorgan". Samtidig gjør departementet den vurdering at "spørsmål knyttet til hvorvidt midlene blir brukt i samsvar med lovens målsetning, jordbruksavtale og andre retningslinjer ikke har hatt en fremtredende plass i Tilsynsutvalgets arbeid. Det samme gjelder spørsmålet om konkurransenøytralitet, som i følge instruksjonen skal være et prioritert område" Det fremgår av proposisjonen at dette er forhold Landbruks- og matdepartementet vil ha en oppfølging av, jamfør presiseringen av departementets adgang til omgjøring av vedtak. Etter SLFs vurdering kan det være fornuftig å drøfte hvorvidt dette bør påvirke Omsetningsrådets organisering og arbeidsmåte.

Delegering av oppgaver

Endringen av loven gir rådet adgang til å delegerer saker av ikke-prinsipiell karakter til SLF. I proposisjonen gav departementet eksempler på saker hvor det i realiteten ikke er rom for skjønn og hvor rammene er klart definert i forskriftene som egnet for delegering. Departementet understreket samtidig at det må være opp til rådet selv å definere hvilke saker som er egnet til delegering. Adgangen til å delegerer saker til SLF utgjør en vesentlig endring i reguleringen av forholdet mellom Omsetningsrådet og SLF. Etter SLFs vurdering er det naturlig at en med basis i denne endringen gjør en bred drøfting av forholdet mellom Omsetningsrådet og SLFs sekretariatsrolle, inkludert hvilke saker som er egnet til delegering og hvordan delegeringen bør utformes.

Forslag til videre prosess

Som vist foran kan endringene i omsetningsloven medføre at det er ønskelig å gjøre flere endringer i rådets organisering og arbeidsmåte. I tillegg er et nytt råd oppnevnt fra 1. januar 2010. Til sammen taler disse hensyn for at Omsetningsrådet bruker noe tid på å drøfte spørsmål knyttet til organisering av rådet, arbeidsformer og SLFs rolle som sekretariat mv.

SLF foreslår at en setter av tid på de to neste møtene i Omsetningsrådet til drøftinger og vedtak. En mulig løsning kan være å bruke marsmøtet til en drøfting og at SLF på bakgrunn av drøftingen legger fram forslag til beslutning i april møtet.

Sak nr.: 3/10	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 3/10 Markedssituasjonen for egg 2010 - Søknad om godkjenning av tiltak	Saks nr. (DL): 201002875- 2/514.3

Beskrivelse: Med bakgrunn i den vanskelige markedssituasjonen for egg i 2010 søker Nortura om godkjenning av ekstraordinære tiltak, samt en endring av betingelsene innenfor allerede godkjent kvantum i ordningen med førtidsslakting. Som en følge av økte kostnader foreslår Nortura en økning av satsen for omsetningsavgift fra 1. april 2010.

Hjemmel: Retningslinjer om gjennomføring av markedsregulering av egg fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, jf. forskrift av 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Vedlegg: Brev fra Nortura av 28. januar 2010.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på egg.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vibeke Andersen ga følgende stemmeforklaring: *"Det kan reises betydelige motforestillinger mot førtidsslakting av verpehøns, spesielt når tiltaket gjennomføres nærmest kontinuerlig over en lenger periode, som det legges opp til her. Tiltaket er etter dette medlemmets oppfatning meget uheldig, da det fører til en mindre effektiv produksjon av egg og bidrar til å holde produksjonskapasiteten på et kunstig høyt nivå. Dette medlem registrerer at begrunnelsen for forslaget er knyttet til usikkerhet i markedssituasjonen som følge av overgang til nye regler/innredninger fra 2012. Sett på denne bakgrunn, og ut fra at det foreliggende forslaget til vedtak bygger på tidligere vedtak i AU 17.11.2009, vil dette medlem likevel ikke gå i mot forslaget. Det legges imidlertid til grunn at tiltaket blir redusert betydelige i omfang, evt. avviklet, så snart som mulig, og senest når det ikke lenger foreligger slike forhold som er trukket fram nå."*

- Vedtak:
1. Innenfor tiltaket førtidsslakting av verpehøns for 2010, vedtatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 17.11.2009 sak 89/09, gjøres følgende endringer i vilkårene:
    - a. Pkt 4. Kriterier for deltakelse i ordningen, første prikkpunkt endres til: Produsentene må i perioden for førtidsslakting ha dyr i alderen 56-76 uker.
    - b. Pkt 5. Kompensasjon, første setning endres til: Produsentene som deltar i ordningen gis kompensasjon pr. slaktet høne på kr 2,20 per uke fram til ordinær slaktealder.
    - c. Ny sats for kompensasjon gjelder for alle produsenter med førtidsslakting fra uke 13 i 2010.

2. Det kan benyttes midler fra fondet for omsetningsavgift på egg til dekning av Norturas kostnader ved disponering av overskuddsegg til miljøfôr.
  - a. Tiltaket avgrenses til et kvantum på maksimalt 686 tonn.
  - b. Norturas tap kan dekkes med inntil kr 15,60 per kg.
3. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften for egg fastsettes til kr 1,10 per kg fra 1. april 2010.

Markedssituasjonen for egg 2010 - Søknad om godkjenning av tiltak

Med bakgrunn i den vanskelige markedssituasjonen for egg i 2010 søker Nortura i brev av 28. januar 2010 om godkjenning av følgende tiltak:

- Endring av betingelsene i ordningen med førtidsslakting
- Prisnedskrivning av egg til miljøfôr
- Billigsalg av egg til industri

Som en følge av økte kostnader foreslår Nortura en økning av satsen for omsetningsavgift fra 1. april 2010.

1. Nærmer om søknaden

I det følgende gjengis Norturas forslag og begrunnelser:

1.1. Markedssituasjonen

Nortura har prognosert et overskudd av egg på 2 100 tonn i 2010. I tillegg er det nærmere 700 tonn egg på lager ved inngangen av året. På grunn av kort holdbarhet på egg, og begrenset mulighet til reguleringseksport, er dette en stor utfordring for markedsregulator.

Bakgrunnen for overskuddet er omstillingen til nye innredninger i forbindelse med at de gamle bursystemene blir ulovlige fra 2012. Eggprodusenter som bygger om til godkjente innredninger øker stort sett opp til konsesjonsgrensa på 7 500 høner, samtidig som produsenter som planlegger å slutte med egg finner det lønnsomt å produsere i gamle bur så lenge det er tillatt. Ombygging er imidlertid nødvendig for at markedet skal kunne dekkes med norske egg fra 2012, da det bl.a. er vanskelig å skaffe tilstrekkelig av salmonellafrie egg gjennom import. Utbygging er kostnadskreven, og derfor er prisreduksjon mot produsent for å dempe produksjonen et uegnet virkemiddel når en samtidig ønsker å stimulere til omstilling.

Reguleringseksporten er i henhold til WTO-avtalen begrenset til 17,2 mill. kroner per år. Denne vil bli utnyttet mest mulig effektivt med tanke på å avlaste markedet i den aktuelle situasjonen.

Opplysningsvirksomheten for egg vil bli forsterket, innenfor det vedtatte budsjettet, bl.a. som følge av at egg blir innlemmet i Matprat-konseptet.

1.2. Endring av betingelsene i ordningen med førtidsslakting

Omsetningstrådets arbeidsutvalg godkjente 17.11.2009 at 2 000 tonn egg kan fjernes fra markedet ved førtidsslakting i 2010. Ordningen bygger på at eggprodusentene som slakter hønene tidligere enn planlagt gis en kompensasjon per høne per uke fram til ordinær slaktealder på 76 uker. Kompensasjonssatsen ble satt til kr 1,70 per høne per uke, og ordningen er begrenset til å gjelde høner som slaktes i alderen 64-76 uker, dvs. slakting maksimalt 12 uker tidligere enn planlagt.

Råd for frivillig førtidsslakting (med deltakere fra Nortura og KLF) iverksatte førtidsslakting av verpehøner som var slakteklare uke 1 til 9 i 2010. Ut fra markedsbalansen var det behov for å fjerne ca. 400 tonn egg, men effekten ble bare på 194 tonn.

Råd for frivillig førtidsslakting har besluttet å iverksette ordningen igjen for uke 13 til 47.

Kompensasjonssatsen

For å oppnå tilstrekkelig oppslutning om førtidsslakting må kompensasjonen være rimelig og treffe noenlunde et gjennomsnitt i eggneringen. Kompensasjonen skal ta utgangspunkt i tapt dekningsbidrag. Tapt arbeidsfortjeneste dekkes ikke.

Satsen bør baseres på nye priser fra 2010 og ta hensyn til økonomien i alle driftsformer; tradisjonelle bur, miljøinnredning og frittgående. Det foreslås at kompensasjonen økes fra kr 1,70 til kr 2,20 pr. høne pr. uke. For tradisjonell burdrift vil dette gi god kompensasjon, men nettopp slik produksjon skal uansett utfases. En kompensasjon på kr 2,20 skal også gi tilstrekkelig kompensasjon til produsenter med miljøinnredning i soner uten distriktstilskudd. Samtidig tar det høyde for å dekke tap for produsenter med tradisjonell drift med distriktstilskudd i Trøndelag og på Vestlandet. Rådet for førtidsslakting ser også behov for tiltak for å redusere overskuddet av økologiske egg. Det vil imidlertid kreve en sats på kr 3,90, og rådet mener at det ikke er riktig å belaste markedsreguleringen med denne kostnaden.

Økt omsetningsavgift med kr 0,40 pr. kg, som Nortura foreslår fra 1. april, vil redusere behovet for kompensasjon til kr 2,00 pr. høne pr. uke. Av hensyn til å oppnå oppslutning, foreslås at denne effekten holdes utenom kompensasjonsberegningene.

Økt kompensasjonssats fra kr 1,70 til kr 2,20 pr. høne pr. uke vil medføre en kostnadsøkning på ca. 2,5 mill. kr. Førtidsslakting av verpehøner er en kostnadseffektiv markedsregulering hvor overskuddet fjernes tidlig i verdikjeden. Med en kompensasjon på kr 2,20 pr. høne pr. uke er kostnaden kr 6,00 for å regulere en kilo egg. Ved eksport av skallegg eller heleggpulver er kostnaden for å regulere en kilo egg ca. kr 10,00.

Rådet for frivillig førtidsslakting mener det er viktig at denne kompensasjonen må gjelde for all førtidsslakting av høner som er 76 uker i perioden uke 13 til 47, selv om noen av produsentene kan ha inngått avtale før en eventuell satsheving blir vedtatt.

Periode for førtidsslakting

I Arbeidsutvalgets vedtak om førtidsslakting er det en forutsetning om at høner kan slaktes maksimalt 12 uker før normal slaktealder på 76 uker. En forlengelse av denne perioden vil kunne bidra til større oppslutning og effekt, og Nortura foreslår å øke perioden til 20 uker for førtidsslakting etter uke 13.

For produsenter med frittgående drift, som representerer ca 30 prosent av produksjonen, vil den foreslåtte satsen på kr 2,20 ikke gi tilstrekkelig kompensasjon, og en økning av satsen opp til nødvendig nivå anbefales ikke. Ordningen vil derfor bare være aktuell for produsenter med tradisjonell innredning og miljøinnredning, og en må derfor oppnå tilstrekkelig oppslutning med deltakelse bare fra disse gruppene. En utvidelse av perioden kan gjøre at

ordningen blir interessant for flere, og øker dermed sannsynligheten for ønsket oppslutning. Ordningen vil likevel ikke kunne kalles en utkjøpsordning, fordi produsentene likevel kan rekke et nytt innsett før 2012.

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF) ønsker å øke perioden til 30 uker, noe Nortura ikke anbefaler, da det uansett ikke vil være tilstrekkelig lønnsomt for produsenter med frittgående høner.

Forlenget periode innebærer i seg selv ikke en direkte kostnadsøkning. Kostnaden er avhengig av hvor sterk ordningen benyttes. Utnyttelsen av førtidsslaktingen til et nødvendig nivå kan komme opp mot 9 mill. kr.

Samlede kostnader til førtidsslakting kan da bli 11,5 mill. kr mot at det i beregning av omsetningsavgift for 2010 er forutsatt en kostnad på 6 mill. kr til førtidsslakting. Nødvendig forsterking av førtidsslakting vil kreve ca. 5,5 mill. kr i økt kostnader.

1.3. Disponering av overskuddsegg til miljøfôr

Det har ved starten av 2010 bygget seg opp et lager av egg som det ikke er anvendelse for verken i det norske markedet eller til eksport. Eksportkvoten er maksimalt 600 tonn egg som skallegg eller omsatt til heleggpulver, resten av kvoten er forbeholdt eksport av overskuddseggehvite fra plommeproduksjonen. 700 tonn heleggpulver benyttes til innenlandsk salg. Nortura Eggprodukter (NE) produserer heleggpulver for fullt, og kapasiteten er 43 tonn pr uke. Heleggpulver kan lagres 18 måneder. Av hensyn til holdbarheten på råvaren bør ikke eggene være eldre enn 6 til 8 uker. Det betyr at bare ca. 350 tonn av eggene som nå er på lager, kan benyttes til heleggpulver.

Siden det store egglageret ikke kan håndteres innenfor de ordinære tiltakene, er det nødvendig å se på alternative tiltak. I 2005 var det en betydelig overproduksjon av egg og store lager. Omsetningsrådet ga da sin godkjenning til at egg ble benyttet til miljøfôr¹.

Ved anvendelse til miljøfôr knekkes egg ved NE. NE har kapasitet til å knekke minst 60 tonn egg per uke ut over ordinær produksjon, og dermed vil et kvantum tilsvarende egglageret ved nyttår på 686 tonn, kunne ferdigbehandles til fôrproduksjon i løpet av 11 til 12 uker. Det er avklart at Miljøfôr Norge AS kan handtere et slikt volum på denne tiden.

Råvareverdien settes til pris for usorterte egg og tillegges kostnaden for knekking. Miljøfôr Norge AS mottar eggmassen kostnadsfritt, men står selv for frakten. Dette gir en kostnad per kg egg ved tiltaket på kr 15,60 per kg.

Nortura SA søker Omsetningsrådet om å benytte egg på lager 01.01.10, inntil 686 tonn, til miljøfôr. Kostnaden med tiltaket er inntil kr 10 701 600.

---

¹ Flytende svinefôr av blant annet organiske biprodukter fra næringsmiddelindustrien.

1.4. Billigsalg av egg

Billigsalg av egg er ett av tiltakene i markedsregulering av egg, men det har i liten grad vært benyttet. Priselasiteteten på egg er svært lav og egg til konsum er etter hvert også et varierende marked med flere billige eggvarianter som EMV og ulike pakningstyper. Billigsalg vil derfor neppe ha betydelig kvantumsutløsende effekt. Imidlertid kan det ha en positiv opinionsmessig effekt. KLF stiller seg også negativ til billigsalg mot dagligvare.

Med den korte holdbarheten for egg til konsum kan ikke billigsalg for egg fra lager benyttes mot dette markedet. Rettet mot industrien kan billigsalg av egg fra lager være aktuelt. Aktuelle produkter er kokte egg i lake til storhusholdning samt andre eggprodukter. KLF har etterspurt en slik ordning, og for å ha en enkel administrasjon av billigsalget vil det være riktig at kvantumet fordeles likt mellom Nortura SA og de uavhengige pakkeriene.

Nortura SA foreslår å benytte billigsalg for 50 tonn egg fra reguleringslager mot industrien med en prisnedskrivning på kr 5,- pr. kg egg.

1.5. Omsetningsavgiften på egg

Omsetningsavgiften på egg ble satt opp med 10 øre fra nyttår og er nå kr 0,70 pr. kg.

Samlet medfører forslagene til nye og forsterkede tiltak økte kostnader for markedsreguleringen på ca. 16 mill. kr. Med gjeldende sats for omsetningsavgift vil det ikke være tilstrekkelig med midler i fondet til å dekke slike tiltak. Overproduksjon på slutten av 2009 medførte også betydelig større forbruk av midler enn budsjettet i høst.

Fordelt på en årlig produksjon på 61 mill. kg egg synes det nødvendig å heve omsetningsavgiften til kr 1,10 pr kg. Dersom økningen kommer fra 1. april, vil fondet være ca. 8 mill. kr ved utgangen av 2010.

Fondssituasjonen vil være svært vanskelig første halvår 2010 med høyt forbruk av midler til markedsregulering. Det er bakgrunnen for forslaget om en så snarlig økning av omsetningsavgiften. En foreløpig vurdering av fondet med foreslått avgift, viser at tilgjengelige midler dette halvåret inkludert avgiftsøkning er ca. 37 mill. kr, og forbruket er ca. 34 mill. kr. Fondet for omsetningsavgift for egg vil med dette holde akkurat.

Nortura SA foreslår at omsetningsavgiften for egg settes til kr 1,10 pr. kg fra 1. april 2010.

2. SLFs vurdering

Markedsregulator har lenge varslet at overgangen til nye innredninger fra 2012 vil medføre store utfordringer i balanseringen av eggmarkedet. Samtidig som det er ønskelig at noen produsenter faser ut produksjonen, ønsker en at andre skal investere og satse i næringen for å kunne forsyne markedet med norske salmonellafrie egg fra 2012. SLF har forståelse for at markedsregulator i denne situasjonen har begrenset mulighet til å bruke prisvirkemiddelet for å tilpasse produksjonen. Eggpakkerienes mulighet til å differensiere pris mellom produsenter som har lagt om og de som fortsatt produserer i tradisjonelle bur vil også være begrenset, da denne prisforskjellen ikke vil reflekteres ut mot markedet. SLF er kjent med at

Nortura allerede operere med et pristillegg for miljøinnredning på kr 1,15 per kg². Å senke prisen i markedet for å øke etterspørselen har i følge markedsregulator liten effekt pga. lav priselastisitet på egg.

Dagens situasjon i eggmarkedet har gjort det tydelig at markedsreguleringen for egg har svært begrensede virkemidler når det gjelder å håndtere situasjoner med store overskudd. I realiteten er det kun reguleringseksport og produksjonsregulerende tiltak som førtidsslakting som kan gi vesentlig reguleringseffekt. Når kvoten for reguleringseksport er oppbrukt, er det få andre virkemidler til rådighet. Sist det var liknende overskuddsproblemer i eggsektoren var i 2005, og da bl.a. som en konsekvens av heving av konsesjonsgrensene et år tidligere. Den gangen ble det iverksatt ekstraordinære tiltak som disponering til fôr og utsatt innsett av verpehøner.

Markedsregulator har nå mer egg på lager enn det som er mulig å håndtere innenfor tilgjengelige reguleringsvirkemidler. Nortura har mottakplikt fra produsentene. I tillegg har de mottakplikt fra avhengige eggpakkerier når det er overskudd i markedet.

Reguleringslageret hos Nortura består både av egg fra egne produsenter og egg fra de uavhengige eggpakkeriene. Etter SLFs vurdering er det i denne situasjonen riktig og nødvendig å sette inn ekstraordinære tiltak finansiert over omsetningsavgiften. SLF legger også vekt på at markedsregulator mener at markedet vil være i balanse fra 2012, og at det derfor ikke er fare for at de ekstraordinære tiltak vil få en permanent karakter. SLF konstaterer også at KLF støtter Norturas forslag til tiltak.

Hjemmelen for å iverksette tiltak er gitt i retningslinjer for gjennomføring av markedsreguleringen for egg § 2-1. Der gis det en oversikt over de tiltak som kan finansieres over omsetningsavgiften i fjørfesektoren. I tillegg har paragrafen en bestemmelse om at andre tiltak kan iverksettes etter forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådets arbeidsutvalg, heretter Omsetningsrådet, i hvert enkelt tilfelle.

Arbeidsutvalget godkjente i november 2009 at tiltaket førtidsslakting av verpehøns kan gjennomføres til å ta ut inntil 2 000 tonn egg av markedet i 2010. SLF støtter forslaget om å øke kompensasjonssatsen til kr 2,20 per høne per uke for perioden uke 13 til 47 for å øke oppslutningen om ordningen. Nortura foreslår også å øke den maksimale perioden for førtidsslakting fra 12 til 20 uker. Tidligere har en operert med 10 uker som maksimal periode. Etter SLFs vurdering vil en ved å åpne for slakting av hønene så tidlig som 20 uker før planlagt slaktetidspunkt nærme seg en grense for hva som kan forsvares i en produksjon med kort omløpstid og utbredt bruk av kontrakter. I den aktuelle situasjonen en er oppe i ser imidlertid SLF at dette kan være et tiltak for å oppnå tilstrekkelig oppslutning, og velger derfor å anbefale en utvidelse til maksimalt 20 uker.

Statens landbruksforvaltning støtter Norturas forslag om å benytte egg inntil 686 tonn som nå ligger på lager til miljøfôr, og anbefaler at kostnadene på kr 15,60 per kg dekkes fra fondet for omsetningsavgift på egg.

---

² Prisdifferanse mellom egg størrelse L fra miljøinnredning og tradisjonelle bur.

Nortura foreslår å ta i bruk virkemiddelet billigsalg for 50 tonn egg fra reguleringslager, rettet mot industrien, og viser til at billigsalg av egg i følge retningslinjene er et tiltak markedsregulator kan iverksette. Billigsalg har av flere grunner ikke vært benyttet de senere årene, og Omsetningsrådet har også valgt å fjerne dette tiltaket for både epler og melk, i den siste runden med revidering av regelverk. Etter SLFs vurdering har tiltaket Nortura foreslår en karakter av prisnedskrivning snarere enn billigsalg i og med at det retter seg mot begrenset del av markedet og ikke generelt ut mot sluttmarkedet. Prisnedskrivning til industri er et virkemiddel som benyttes i melkesektoren. SLF synes ikke det er synliggjort at prisnedskrivning til industrien vil ha særlig kvantumsmessig effekt, men har ingen innvendinger mot at markedsregulator benytter tiltaket innenfor de rammene som er fastsatt i retningslinjens § 2-4 Billiglevering av egg.

De anbefalte tiltakene innebærer en større økning av kostnadene til markedsregulering egg enn det vil være dekning for i fondet med dagens sats for omsetningsavgiften, som er kr 0,70 per kg.

Tabellen under viser utvikling av fondet fra 2008. Kolonnen Budsjett 2010 viser tallene som lå til grunn for at Omsetningsrådet 01.12.2009 anbefalte en sats for på kr 0,70 for 2010. Siste kolonne viser revidert budsjettet for 2010 med de tiltakene som nå foreslås og med omsetningsavgift på kr 1,10 per kg. I forhold til opprinnelig budsjett for 2010 er fondet per 01.01.2010 redusert med ca 8 mill. kroner. Det skyldes at kostnadene til avsetningstiltak i 2009 ble høyere enn det Norturas prognose per 12.10.2009 skulle tilsi.

EGG	Regnskap 2008	Budsjett 2009*	Budsjett 2010	Revidert budsjett 2010
Fond 1.1.	15 557	15 898	16 342	7 953
Omsetningsavgift	33 088	35 100	42 700	61 200
Renteinntang fondet	737	500	500	700
Sum inntekter	33 825	35 600	43 200	61 900
Administrasjon	4 791	4 769	4 092	4 092
Avsetningstiltak	13 931	14 500	27 200	43 600
Faglige tiltak/opplysning	12 314	12 432	11 648	11 648
Spesiell bevilgning fugleinfluensa		700	700	700
Sekretariatet	2 272	2 375	2 444	2 444
KSL Matmerk generisk markedsf. øko.	176	100	100	100
KSL Matmerk ny merkeordning		280	320	320
Sum utgifter	33 484	35 156	46 504	62 904
Fondsendring	341	444	-3 304	-1 004
FOND 31.12.	15 898	16 342	13 038	6 949

* Bevilgningsvedtak for 2009 ligger til grunn. Når det gjelder inntekt av omsetningsavgiften og utgifter til avsetningstiltak er tallene i budsjettet oppdatert med Norturas prognoser for 2009, jf. brev av 12.10.2009.

SLF støtter forslaget om å øke omsetningsavgiften for egg til kr 1,10 per kg fra om med 1. april 2010. Selv med denne økningen tyder alt på at fondet ved utgangen av 2010 vil være på et rekordlavt nivå, og kun dekke en måneds forbruk. Det er derfor nødvendig å følge nøye med på kostnadsutviklingen, og eventuelt foreslå justert sats for 2. halvår.

Sak nr.: 4/10	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 4/10 Søknad om overføring av midler fra 2009 til 2010 til finansiering av nasjonalt fotråteprosjekt	Saks nr. (DL): 200916428- 8/514.3

Beskrivelse: I brev av 15. november 2009 søker Animalia om at hele prosjektperioden ses i sammenheng og derav mulighet til å overføre ubrukte midler fra budsjettet i 2009 til 2010. I brev av 29. januar 2010 redegjør Animalia for foreløpig regnskap som viser at der er forbrukt kr 1 710 349 mindre enn budsjettet i 2009. Regnskapet for 2009 er ikke styrebehandlet eller revisorbekreftet. Dette ventes styrebehandling i Nortura 15. februar 2010 og revisorbekreftelse ca. 1. mars 2010.

Hjemmel: Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 jf. forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer av 01. juli 2003 nr. 919.

Vedlegg: Brev fra Animalia av 15. november 2009 og 29. januar 2010.

Forutsetninger:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Ubrukte midler bevilget til det nasjonale fotråteprosjektet "Friske føtter" i 2009, overføres til prosjektet i 2010. Midlene belastes fondet for omsetningsavgift på kjøtt, bevilges over faglige tiltak og utbetales til Animalia som tillegg til opprinnelig bevilgning på inntil kr 6 829 000 vedtatt 1. desember 2009 i sak 40/09.

Søknad om overføring av midler fra 2009 til 2010 til finansiering av nasjonalt fotråteprosjekt

I brev av 15. november 2009 skriver Animalia at prosjektet er omfattende og involverer mange. Mye av arbeidet skjer mot slutten av kalenderåret og for noen av aktivitetene kan det være riktig å forskyve noe i tid. Derfor søker Animalia om at hele prosjektperioden ses i sammenheng og derav mulighet til å overføre ubrukte midler fra budsjettet i 2009 til 2010. I brev av 29. januar 2010 redegjør Animalia for foreløpig regnskap, og søker om overføring av ubrukte midler på kr 1 710 349 fra 2009 til 2010. Beløpet baseres på regnskap som ikke er styrebehandlet eller revisorbekreftet. Regnskap skal styrebehandles i Nortura 15. februar 2010 og revisorbekreftelse ventes ca. 1. mars 2010.

Bakgrunn

Omsetningsrådets arbeidsutvalg fattet følgende vedtak i møte 17. desember 2008: *Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det i 2009 brukes inntil 14 millioner kroner til "nasjonalt fotråteprosjekt". Midlene bevilges over faglige tiltak og utbetales til Animalia som en ekstrabevilgning utenfor ordinært budsjett for faglige tiltak.*

Omsetningsrådet har godkjent at inntil 14 millioner kroner kan benyttes i 2009. En eventuell overføring av midler fra 2009 til 2010 må legges fram og godkjennes av Omsetningsrådet.

1. desember 2009 bevilget Omsetningsrådet inntil kr 6 829 000 til det nasjonale fotråteprosjektet "Friske føtter" for 2010. Midlene ble bevilget over faglige tiltak og skal utbetales til Animalia som en ekstrabevilgning utenom ordinært budsjett for faglige tiltak.

SLFs vurdering

Prosjektet "Friske føtter" ble som helhet behandlet i Omsetningsrådets arbeidsutvalget 17. desember 2008 som et ekstraordinært faglig tiltak med øremerkede midler. Prosjektet gir løpende ny kunnskap, og det er rimelig at prosjektplanene revideres deretter, og at det som i dette tilfellet, er blitt behov for forskyving av aktiviteter i tid.

Det legges til grunn av regnskap for prosjektet "Friske føtter" i 2009 godkjennes av styret i Nortura og revisorbekreftes.

På bakgrunn av bevilgning for 2010 og vurderingen over, tilrår SLF at Omsetningsrådet godkjenner overføring av ubrukte midler i det nasjonale fotråteprosjektet fra 2009 til 2010.

Sak nr.: 5/10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 5/10 Melk - Prisnedskrivning av kasein i 2009	Saks nr. (DL): 200901876- 6/514.1

Beskrivelse: Kompensasjon til Tine BA i forbindelse med kostnader ved prisnedskrivning av kasein for 2009. Oppgaven er godkjent av revisor.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av melk og melkeprodukter § 2-2-9 og § 5, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, jf. forskrift 2003-07-01 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 15.01.2010 med revisorattestasjon.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgaven over prisnedskrivning av kasein for 2009 godkjennes, og kr 6 592 785 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Prisnedskrivning av kasein i 2009

I brev av 15.01.2010 søker Tine om kompensasjon for påløpte kostnader i forbindelse med prisnedskrivning av kasein til industriformål for 2009. Tine søker om en kompensasjon på kr 6 592 785 på grunnlag av et totalt solgt kvantum på 236 565 kg. Kostnadene fremkommer som tilvirkningsverdi minus oppnådd pris.

Beregning

Pristapet som dekkes er differansen mellom varens tilvirkningsverdi i industrimarkedet og oppnådd salgsverdi på samme måte som for reguleringseksporten. Sats for prisnedskrivning per kilo fastsettes etterskuddsvis som differansen mellom tilvirkningsverdi og oppnådd pris til kunde. Refusjonsbeløpet fremkommer ved å multiplisere satsen for nedskrivning med solgt kvantum.

Tabell 1 under viser solgt kvantum, oppnådd pris, tilvirkningsverdi og prisnedskrivning ved salg av kasein i 2009.

Tabell 1

Art.nr.	Artikkelnavn	Kvantum (kg)	Oppnådd pris (kr/kg)	Tilvirkningsverdi (kr/kg)	Prisnedskrivnings-sats (kr/kg)	Refusjon (kr) *
3879	200 kg natriumkaseinat	43 800	74,06	105,98	31,92	1 398 148
3890	15 kg natriumkaseinat	192 765	78,79	105,73	26,95	5 194 637
	SUM	236 565			27,87	6 592 785

*) Det er benyttet desimalavrundinger i utregningen

Prognose fra revidert budsjett for 2009 pr. oktober 2009 for kasein var på 232 000 kg med en samlet prisnedskrivning på ca. 5,2 mill. kr ut fra et prisnedskrivningstilskudd på 22,50 kr/kg.

Solgt kvantum er 4 565 kilo høyere enn prognosert, mens prisnedskrivningsbeløpet er ca. 1,4 mill. kr høyere enn prognosert. Hovedårsaken til dette er at prisnedskrivningssatsene var prognosert for lavt.

Tabell 2 viser kvantum og utbetalte prisnedskrivning ved salg av kasein i 2007 og 2008.

Tabell 2

	Kvantum (kg)	Beløp (kr)
2008	344 750	5 198 316
2007	300 975	5 356 203

SLFs vurdering

SLF anbefaler at Tines reviderte oppgave over solgt kvantum og prisnedskrivningsbeløp godkjennes, og at kr 6 592 785 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Sak nr.: 6/10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 6/10 Melk - Geitemelk til fôr i 2009	Saks nr. (DL): 200905150- 4/514.1

Beskrivelse: Oppgave fra Tine BA over kostnader i forbindelse med prisnedskrivning av geitemelk benyttet til fôr i 2009. Oppgaven er godkjent av revisor.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av melk og melkeprodukter § 2-2-6, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, jf. forskrift 2003-07-01 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 15.01.2010 med revisorattestasjon.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgave over anvendelse av geitemelk til fôr i 2009 godkjennes, og kr 1 257 224 overføres til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Geitemelk til fôr i 2009

I brev av 15.01.2010 søker Tine om refusjon for prisnedskrivning av geitemelk til fôr. Tine søker om en kostnadskompensasjon på kr 1 257 224 for salg av 254 856 liter geitemelk til fôr i 2009.

Beregning

Priskompensasjonene som godtgjøres er differansen mellom den til enhver tid gjeldende noteringspris og den salgsverdi til fôr som er oppnådd. Tine har foretatt full prisnedskrivning på solgt volum. Det vil si at de i utgangspunktet søker om en kompensasjon som tilsvarer noteringsprisen tillagt påløpte kostnader for behandling av melk benyttet til fôr.

Noteringsprisen var i 1. halvår 2009 på 4,32 kr/liter og behandlingkostnadene var på 0,65 kr/liter, som gir en prisnedskrivningssats på 4,97 kr/liter. I 2. halvår var noteringsprisen 4,41 kr/liter og behandlingkostnadene 0,46 kr/liter, som gir en prisnedskrivningssats på 4,87 kr/liter.

Tabell 1 viser en oppstilling over kvantum, prisnedskrivningssats og prisnedskrivningsbeløp i kroner. Tabell 1 viser også tall fra revidert budsjett for 2009 og tall for 2008.

Tabell 1

Periode	Volum (liter)	Prisnedskrivnings- sats (kr/l)	Beløp (kroner)
1. halvår 2009	160 749	4,97	798 923
2. halvår 2009	94 107	4,87	458 301
Sum 2009	254 856		1 257 224
Revidert budsjett 2009 *)	376 000		1 900 000
1. halvår 2008	136 488		599 006
2. halvår 2008	124 831		583 661
Sum 2008	261 319		1 182 667

*) Brev fra Tine av 26.10.2009

Prognose fra revidert budsjett 2009 for geitemelk til fôr var på 376 000 liter med et prisnedskrivningsbeløp på kr 1 900 000. Kvantum geitemelk til fôr ble ca. 115 000 liter lavere enn prognosert og refusjonsbeløpet på kr 1 257 224 ble ca. kr 640 000 lavere enn prognosert.

Kvantum geitemelk til fôr var ca. 6 400 liter lavere enn i 2008, mens refusjonsbeløpet ble ca. kr 74 600 høyere enn i 2008. Hovedårsaken til at refusjonsbeløpet øker, er økte noteringspriser fra 2008 til 2009.

SLFs vurdering

Statens landbruksforvaltning anbefaler at Tines oppgave over kvantum geitemelk til fôr og prisnedskrivningsbeløp godkjennes, og at kr 1 257 224 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Sak nr.: 7/10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>19.02.2010</i>	Tittel: 7/10 Melk - Reguleringseksport av smør 2. halvår 2009	Saks nr. (DL): 200901779- 9/514.1

Beskrivelse: Kompensasjon for kostnader med reguleringseksport av smør i 2. halvår 2009. Oppgaven er godkjent av revisor.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av melk og melkeprodukter § 2-2-1 fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, jf. forskrift 2003-07-01 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 9. februar 2010 og revisorattestert oppgave.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgaven over kvantum og pristap ved reguleringseksport av smør for 2. halvår 2009 godkjennes, og kr 13 295 792 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Reguleringseksport av smør 2. halvår 2009

I brev av 9. februar 2010 søker Tine BA om dekning av kostnader til reguleringseksport av smør i 2. halvår 2009. Av oppgaven går det fram at det i perioden er eksportert 1 116 600 kg smør og Tine BA søker om å få dekket kr 13 295 792.

Beregning

Pristapet som dekkes er differansen mellom varens tilvirkningsverdi i industrimarkedet på avsendelsesdagen og oppnådd salgsverdi. Utover dette kan det gis kompensasjon for ekstra kostnader til emballasje, merking, veiing, spedisjon, transport/transportforsikring fra lager til bestemmelsessted og andre særlige eksportkostnader. Rentetap på salgsverdi for 1 måned og rentetap på pristap for ½ måned godtgjøres i tillegg.

For å beregne varens tilvirkningsverdi tas det utgangspunkt i verdien av produksjonsfløte (kr 17,20 per liter), sats for tilskudd i biproduktgruppe 3 (kr 8,42 per liter), samt omregningsfaktor og produksjonskostnader for 25 kg usyrnet/usaltet smør i Tine BAs kalkyler per 2. halvår 2009. Dette gir en tilvirkningsverdi på kr 23,60 per kg smør.

Tabell 1 viser en oppstilling over kvantum, beregnede satser og beløp for 2. halvår 2009, prognosen for perioden, samt sammenlignbare tall for 2. halvår 2008.

Tabell 1

	Kvantum (kg)	Beregnet tilvirkningsverdi (kr/kg)	Oppnådd pris (kr/kg)	Gj.snittlig pristap (kr/kg)	Renter og frakt (kr)	Eksportstøtte totalt (kr)
2. halvår 2009	1 116 600	23,60	11,77	11,83	91 812	13 295 792 ³
Prognose 2. h 09	762 000	23,50	11,62	11,94 ⁴	-	9 100 000
2. halvår 2008	912 900	23,76	16,17	7,59	145 975	7 070 725 ⁵

Eksportert kvantum ble for perioden 354 600 kg høyere enn forventet ut i fra prognosene til Tine BA per oktober 2009. Total eksportstøtte ble 4,2 mill. kr høyere enn prognosert.

Oppnådd pris på eksportmarkedene ble i gjennomsnitt kr 0,15 per kg høyere enn prognosert, mens beregnet tilvirkningsverdi ble kr 0,10 per kg høyere enn prognosert.

³ Det er benyttet desimalavrundinger i utregningene som fører til et avvik på om lag kr 5 400 på kompensasjonsbeløpet

⁴ Prognosert gjennomsnittlig pristap inkluderer kr 0,06 per kg i rente og fraktt tillegg

⁵ Det er benyttet desimalavrundinger i utregningene som fører til et avvik på om lag kr 4 000 på kompensasjonsbeløpet

Det har tidligere vært reguleringseksport av både hvitost og smør, men det er ikke budsjettert med reguleringseksport av hvitost i 2009 (reguleringsekporten av hvitost har vært redusert hvert år siden 2003 og var tilnærmet null i 2008).

SLFs vurdering

SLF anbefaler at Tine BAs oppgave over reguleringskostnader ved eksport av smør godkjennes, og at kr 13 295 792 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift.

Sak nr.: 8/10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 8/10 Melk - Oppgave over skolemelk 2009	Saks nr. (DL): 200904845- 10/514.1

Beskrivelse: Oppgave over refusjonsbeløp til Tine BA og Q-meieriene AS i forbindelse med prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager i 2009. Oppgaven er godkjent av revisor.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter § 2-3 og § 7, fastsatt av Omsetningsrådet 22.oktober 2008, jf. forskrift 2003-07-01 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 27. januar 2010 med revisorattestering.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgaven over salg av melk til skoler og barnehager i 2009 godkjennes, og kr 34 357 841 utbetales til aktørene fra fondet for omsetningsavgift på melk, fordelt som følger:

Q-meieriene AS	kr	17 864
Tine BA	kr	34 339 977

Oppgave over skolemelk 2009

I brev av 27. januar 2010 søker Tine om dekning for kostnader i forbindelse med prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager i 2009. Søknaden fra Tine inneholder tall både fra Tine og Q-meieriene.

Oppgaven tar utgangspunkt i satser for prisnedskrivning av skolemelk fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 27. mai 2008 for skoleåret 2008/2009 og 25. mai 2009 for skoleåret 2009/2010. For skoleåret 2008/2009 var satsen på kr 2,00 per liter uavhengig av forpakkingsstørrelse. For skoleåret 2009/2010 differensieres det mellom ¼-liter kartonger som har satsen kr 2,00 per liter, og øvrige forpakkingsstørrelser som har satsen kr 1,00 per liter.

Beregning

Ordningen er åpen for alle meieriselskap som leverer konsummelk til barnehager, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler. Leverende meieriselskap godtgjøres en prisnedskrivning i henhold til satser fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg. Tine og Q-meieriene har benyttet seg av ordningen i 2009, og har levert følgende mengder skolemelk:

Tabell 1 – Tines salg av skolemelk og refusjonsbeløp

TINE	Volum 1. halvår (liter)	Volum 2. halvår (liter)	Volum 2009 (liter)	Refusjon 2009 (kr)
TineMelk Hel	130 952,00	115 945,00	246 897,00	
TineMelk Lett	6 829 323,50	5 720 469,00	12 549 792,50	
TineMelk Lett Laktoseredusert	17 130,00	12 666,00	29 796,00	
TineMelk Lett Økologisk	577 449,50	474 293,50	1 051 743,00	
TineMelk Ekstra Lett	1 422 034,00	1 247 694,50	2 669 728,50	
TineMelk Skummet	41 990,00	36 800,00	78 790,00	
TineMelk Kakao	1 373 485,00	1 043 507,75	2 416 992,75	
TOTALT TINE	10 392 364,00	8 651 375,75	19 043 739,75	
SUM 1/4 ltr	6 066 426,50	4 903 873,25	10 970 299,75	21 940 599,50
SUM øvrige	4 325 937,50	3 747 502,50	8 073 440,00	12 399 377,50
TOTALT TINE	10 392 364,00	8 651 375,75	19 043 739,75	34 339 977,00

Tabell 2 – Q-meieriernes salg av skolemelk og refusjonsbeløp

Q-meieriene	Volum 1. halvår (liter)	Volum 2. halvår (liter)	Volum 2009 (liter)	Refusjon 2009 (kr)
Helmelk	0,00	0,00	0,00	
Lettmelk	5 890,00	6 084,00	11 974,00	
TOTALT Q	5 890,00	6 084,00	11 974,00	
SUM 1/4 ltr	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM øvrige	5 890,00	6 084,00	11 974,00	17 864,00
TOTALT Q	5 890,00	6 084,00	11 974,00	17 864,00

Beløpet det søkes refusjon for er ca. 4 prosent lavere enn det prognoserte beløpet i revidert

budsjett for omsetningsavgiften for melk. Prognosert beløp var kr 35 900 000.

Salget av skolemilk har økt med 137 237 liter fra 2008 til 2009. Samtidig har refusjonsbeløpet blitt redusert med kr 3 479 114 på grunn av satsreduksjonen fra høsten 2009.

Tabell 2 – Utviklingen i salget av skolemilk og refusjonsbeløp (2003-2009)

År	Volum, liter	Prisstøtte, kr
2003	16 883 639	33 047 306
2004	17 367 221	35 046 098
2005	17 518 204	36 922 436
2006	17 764 552	36 632 958
2007	18 718 642	38 213 142
2008	18 918 477	37 836 955
2009	19 055 714	34 357 841

SLFs vurdering

SLF anbefaler at Tines oppgave over melk solgt til skoler og barnehager og prisedskrivningsbeløp for 2009 godkjennes, og at kr 34 339 977 utbetales til Tine BA og kr 17 864 utbetales til Q-meieriene AS fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Sak nr.: 9/10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>19.02.2010</i>	Tittel: 9/10 Melk - Prisedskriving smørølje 2009	Saks nr. (DL): 200901825- 10/514.1

Beskrivelse: Oppgave for prisedskriving av smørølje til margarinindustrien 2009. Oppgaven er godkjent av revisor.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av melk og melkeprodukter § 2-2-7 fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, jf. forskrift 2003-07-01 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer.

Vedlegg: Brev fra Tine BA av 15. januar 2010 med revisorattestasjon.

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på melk.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Oppgaven over prisedskriving av smørølje for 2009 godkjennes, og kr 3 026 313 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.

Prisnedskrivning smørrolje 2009

I brev av 15. januar 2010 søker Tine BA om dekning av kostnader til prisnedskrivning ved salg av smørrolje til margarinindustrien i 2009. Av oppgaven går det frem at det er solgt 632 957 kg smørrolje i 2009.

Totalt søker Tine BA om refusjon på kr 3 026 313.

Beregning

Omsetningsrådets arbeidsutvalg har i møter 22. oktober 2008 og 20. oktober 2009 fastsatt følgende satser for prisnedskrivning ved salg av smørrolje til margarinindustrien i 2009:

1. halvår 2009: kr 5,17 per kg
2. halvår 2009: kr 4,38 per kg

Tabell 1 viser en sammenstilling av solgt kvantum, sats for prisnedskrivning og kompensasjon ved salg av smørrolje til margarinindustrien de siste 2 årene.

Tabell 1

	A	B	C=AxB
Periode	Solgt kvantum kg	Sats kr/kg	Kompensasjon kr
1. halvår 2008	304 430	4,85	1 476 486
2. halvår 2008	332 601	5,95	1 978 976
SUM 2008	637 031		3 455 461
1. halvår 2009	321 470	5,17	1 662 000
2. halvår 2009	311 487	4,38	1 364 313
SUM 2009	632 957		3 026 313

Av tabell 1 fremgår det at solgt kvantum er 4 074 kg lavere i 2009 enn i 2008. Kompensasjonen er kr 429 148 lavere i 2009 enn i 2008.

Tabell 2 viser solgt kvantum og prognose for 2009.

Tabell 2

Periode	Solgt kvantum, kg	Prognose, kg
1. halvår 2009	321 470	
2. halvår 2009	311 487	
SUM 2009	632 957	634 000

Salget har vært 1 043 kg lavere enn prognosert.

Margarinindustrien kan bruke vegetabilsk olje i stedet for smørrolje som innsatsvare i sin produksjon. Vegetabilsk olje er fritatt for toll ved bruk i industri som fremstiller industrielt bearbeidede landbruksvarer (RÅK-industrien), slik at det er nødvendig for Tine BA å selge smørroljen til redusert pris for å få avsetning til denne industrien.

SLFs vurdering

SLF anbefaler at Tine BAs oppgave over dekning av prisnedskrivning ved salg av smørrolje til margarinindustrien i 2009 godkjennes, og at kr 3 026 313 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.

Sak nr.: 10/10	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 10/10 Godkjenning av markedsreguleringstiltak for korn sesongen 2009/2010	Saks nr. (DL): 200903557- 27/514.7

Beskrivelse: Norske Felleskjøp foreslår at Omsetningsrådet godkjenner bruk av reguleringstiltak for markedsregulering av overskudd av havre. Aktuelle tiltak er avskalling av havre, der skallet brennes eller benyttes til kompostering. Norske Felleskjøp foreslår at det gis støtte til frakt av havreskall fra produksjonsanlegg til forbrennings- eller komposteringsanlegg. Det foreslås videre forhåndsgodkjenning av tiltak der det gis støtte til frakt av bygg fra Trøndelag til andre områder. Frakt av havre fra Østlandet til Trøndelag vil gi økt bruk av havre i denne landsdelen. Samtidig vil frakt av bygg av god kvalitet fra Trøndelag til Østlandet og Vestlandet åpne for muligheten til økt bruk av havre i disse områdene.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av korn § 2-1, fastsatt av Omsetningsrådet 23.06.2009, jf. forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 27.01.2010
Mail fra Norske Felleskjøp av 02.02.2010

Forutsetninger: At det er tilstrekkelig med midler til disposisjon i fondet for omsetningsavgift på korn.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Det godkjennes, med hjemmel i retningslinjene § 2-1, 3) Andre tiltak, at reguleringstiltak med avskalling av havre, der skallet brennes eller benyttes til kompostering, og det gis støtte til frakt av havreskall fra produksjonsanlegg til forbrennings- eller komposteringsanlegg, kan gjennomføres.
  2. Det godkjennes, med hjemmel i retningslinjene § 2-1, 3) Andre tiltak, at tiltak med støtte til frakt av bygg fra Trøndelag til andre områder, kan gjennomføres.

Godkjenning av markedsreguleringstiltak sesongen 2009/2010

Både høsten 2008 og 2009 var preget av ugunstige værforhold i vekst- og innhøstingsperioden. Det var en oppblomstring av feltmuggsopper innen slekten *Fusarium*, som kan produsere mykotoksiner (soppgifter). Disse kan være helseskadelige for både dyr og mennesker. Giftstoffene kan i liten grad fjernes eller brytes ned kjemisk eller ved varmebehandling og følger dermed med i fôr og næringsmidler. Ved produksjon av matmel og kraftfôr gjelder grenseverdier for innhold av mykotoksiner fastsatt/anbefalt av Mattilsynet. Det er forskjellig regelverk og forskjellige grenseverdier for innhold av mykotoksiner i næringsmidler (som f.eks. matmel og havregryn) og i fôrvarer. For næringsmidler gjelder et fortynningsforbud. Dermed blir havre som ikke er egnet til mat klassifisert som fôrkorn. For korn til fôr er det tillatt å fortynne fôrmidler med fôr høyt innhold av mykotoksiner med fôrmidler med lavere innhold, slik at innholdet av mykotoksiner i kraftfôret blir liggende under de anbefalte grenseverdiene.

I Norge er utfordringene størst i havre. Avlingsåret 2008 ga store kornavlinger, som resulterte i et overskudd av fôrkorn som ble overlagret til inneværende sesong. Norske Felleskjøp (NFK) uttrykker i brev av 27.01.2010 at dette overskuddet også var påvirket av mykotoksinsituasjonen i 2008-avlingen. I 2009 ble kornavlingen sjeldent liten. Likevel vurderer NFK at det ligger an til et overskudd av havre på inntil 50 000 tonn, begrunnet i høyt innhold av mykotoksiner.

Norske Felleskjøp fremmer forslag til tiltak for markedsregulering av overskudd av havre, og ber om Omsetningsrådets godkjenning av tiltakene, som går ut over ordinære tiltak nevnt i retningslinjer for markedsregulering av korn. Aktuelle tiltak er avskalling av havre, der skallet brennes eller benyttes til kompostering. Norske Felleskjøp foreslår at det gis støtte til frakt av havreskall fra produksjonsanlegg til forbrennings- eller komposteringsanlegg. Det foreslås videre forhåndsgodkjenning av tiltak der det gis støtte til frakt av bygg fra Trøndelag til andre områder. Hensikten er å flytte bygg fra Trøndelag til Østlandet og å frakte havre fra Østlandet til Trøndelag for å kunne øke forbruket av havre i denne landsdelen. På denne måten kan det også benyttes mer havre i områder utenfor Trøndelag enn ellers. NFK ber om tilslutning til iverksetting av tiltakene. Dersom andre tiltak vil gi lavere kostnader, vil de omtalte tiltakene ikke bli gjennomført.

NFK presiserer i brevet at norsk korn må finne avsetning i det norske markedet. Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av korn § 2-1 gir NFK fullmakt til å gjennomføre, 1) Overlagring av norskprodusert korn fra et avtaleår til et annet og 2) Prisreduksjon ved alternativ anvendelse av overskudd av norskprodusert korn. Formålet med tiltakene er å skape balanse i kornmarkedet. Både tiltaket med overlagring av korn og kompensasjon for prisreduksjon ved omdisponering av matkorn til fôrkorn er benyttet tidligere. På grunn av overskudd av fôrkorn i inneværende avtaleår, kan det være aktuelt med overlagring til neste avtaleår. Siden det er ønskelig å redusere overlagret kvantum mest mulig, er det aktuelt å ta i bruk ekstraordinære tiltak.

NFK vurderer generelt at overlagring av korn som et forsvarlig tiltak, under forutsetning om at kornet kan inngå i fôrproduksjonen påfølgende sesong. Med erfaringen fra de to siste

årene med uønskede forekomster av mykotoksiner og problemer med anvendelse av havren til tross for uvanlig lave avlinger, synes det å være en risiko for mer langvarig lagring med dertil høye kostnader. Både ut fra et kostnadsperspektiv og på grunn av at kornet er av mindre god kvalitet, er det ønskelig å løse mest mulig av overskuddssituasjonen inneværende sesong.

For bedre utnyttelse av havren og følgelig økt forbruk generelt, foretar kraftfôrindustrien til en viss grad avskalling av havre der både kjerne og skall inngår i ulike fôrblandinger. Skallet har normalt et høyere innhold av toksiner enn kjernen. I år med til dels høyt innhold av mykotoksiner er prosessen med avskalling mindre aktuelt, fordi det blir vanskelig å anvende skallfraksjonen. Derimot vil avskallet havre få en reduksjon i innholdet av mykotoksiner på fra 30 til 40 prosent i forhold til hel havre. Et reguleringstiltak i den situasjonen en har i år er en fjerning av skallet og håndtere det som avfall eller energiråvare. Et alternativ kan være å kompostere skallet. NFK har i denne sammenheng kontakt med et komposteringselskap som undersøker saken nærmere. Selskapet opplyser at kompostering reduserer mengden av både sopp og soppgifter.

For å legge til rette for økt avskalling, foreslår NFK at det gis støtte over fondet for omsetningsavgift korn til frakt av skall fra avskallingsanlegg til nærmeste forbrennings- eller komposteringsanlegg. Forslaget gjelder bare støtte til frakt av skall ved avskalling utover det som er kommersielt interessant. NFK mener det må være en forutsetning for gjennomføring av tiltaket at dette gir økt bruk av havre og at kostnaden pr. tonn økt forbruk skal være forsvarelig i forhold til andre tiltak, først og fremst overlagering. NFK mener derfor det vil være aktuelt å knytte vilkår om slik effekt ved godkjenning av fraktkostnader for tiltaket fra aktørene. Det er usikkerhet knyttet til effekten av dette tiltaket, og NFKs vurdering er at det trolig ikke vil få noe stort omfang.

NFK vurderer å ha hjemmel for gjennomføring av dette tiltaket i retningslinjene § 2-1, 2) Prisreduksjon ved alternativ anvendelse av overskudd av norskprodusert korn. NFK vurderer det slik at det ved dagens situasjon med overskudd av havre kan finnes alternativ bruk av deler av havren (brenning eller kompostering av skallet). NFK presiserer at bestemmelsen ikke er anvendt for det aktuelle tiltaket tidligere og ber om Omsetningsrådets aksept av en slik tolking.

Havre med høgt innhold av mykotoksiner er i inneværende sesong hovedsakelig et problem på Østlandet. I Trøndelag er det bygg av god kvalitet. Videre er havreproduksjonen i Trøndelag lav, ca. 7 % av produksjonene. Her er det mulig å erstatte noe av bygget i fôrblendingen med havre, forutsatt støtte til transport av bygg fra Trøndelag til Østlandet og Vestlandet. Havre tilført Trøndelag (underskuddsområdet) fra Østlandet (overskuddsområdet) er berettiget frakttilskudd over jordbruksavtalen, mens det ikke gis slikt tilskudd ut fra definerte underskuddsområder. NFK foreslår derfor, med hjemmel i retningslinjenes § 2-1, 3) Andre tiltak, at Omsetningsrådet gir forhåndsgodkjenning om at det kan ytes støtte til frakt av bygg fra Trøndelag til andre områder.

Slik utveksling av havre og bygg vil gi økt marked for havre i Trøndelag. Videre vil bygg av god kvalitet tilført Østlandet og Vestlandet gi mulighet for økt bruk av havre også i disse områdene.

SLFs vurdering

I inneværende sesong har kornkjøperne foretatt en kartlegging av omfanget og alvorsgraden av mykotoksininfisert korn. Analyseresultater viser at det er uvanlig høyt innhold av mykotoksiner i havre. Hele korn- og kraftfôrbransjen er opptatt av problemstillingen, som bl.a. har vært løftet til diverse diskusjonsfora. Bioforsk konstaterer at det har vært et økende problem de siste 10 årene, og påpeker at det er et behov for videre forskning på området, bl.a. med tanke på dyrkningsteknikker som ev. kan redusere smitteomfanget av soppen.

I regleverket om prisnedskrivningstilskudd til korn er det et krav om at varen skal være egnet til mat og fôr. Innkrevingen av omsetningsavgift (og forskningsavgift) er knyttet til omsetning av tilskuddsberettiget korn, da en antar at prisnedskrivningstilskuddet gjør at annen omsetning er lite aktuelt av økonomiske årsaker. Det betyr at korn som ikke er egnet til mat eller fôr ikke blir krevd for omsetningsavgift ved et eventuelt salg, og følgelig heller ikke skal motta støtte til regulering fra fondet for omsetningsavgift.

Det er kornkjøper som eier kvalitetsansvaret ved innkjøp av korn fra produsent. Korn som ikke tilfredsstillers kvalitetskravene til mat eller fôr (eksempelvis på grunn av høyt innhold av mykotoksiner) skal ikke omsettes gjennom markedsordningen. Det er kornkjøpers ansvar å sørge for at dette ikke skjer.

Kornkjøper er imidlertid i en særdeles vanskelig situasjon, siden det i dag ikke finnes anvendbart analyseutstyr (hurtiganalyser) for mykotoksiner som på en praktisk måte kan benyttes for hvert enkelt kornlass ved mottakene om høsten. Det har derfor ikke vært til å unngå at korn med høyt innhold av mykotoksiner blir kjøpt inn av kornkjøperne. Den samme problemstillingen gjelder for bonden, som selger av korn. Varen må analyseres for å kunne avdekke ev. innhold av mykotoksiner. Prøvene er tidkrevende og det er i dag ikke praktisk mulig å analysere f.eks. all havren før salg om høsten. Ca 65 % av avlingen selges direkte fra jorden, bl.a. av hensyn til mangel på tørkings- og lagringskapasitet på gårdene.

Vurdering av kvalitet som kriterium for markedsregulering er et spørsmål til diskusjon. Eksempelvis var det et overskudd av økologisk korn fra avlingsåret 2004. Kvantumsmessig vurderes overskudd kun som enten matkorn eller fôrkorn, og en fant ingen hjemling for å kunne regulere det økologiske kornet, som må betraktes som en kvalitet av kornet, særskilt. Resultatet ble et ekstraordinært tilskudd over jordbruksavtalen i 2005, for nedskrivning av overskuddet av økologisk korn. Nå definerer markedsregulator et overskudd av fôrkorn totalt sett. Omsetningsloven stiller ikke betingelser til begrunnelse for overskuddet. Varen er solgt, det er betalt omsetningsavgift for varen og det har oppstått et temporært overskudd. Legges dette til grunn, uten betenkn timer om varen er anvendbar til mat eller fôr, er det en oppgave for markedsregulator å iverksette tiltak. Ut fra den særdeles vanskelige situasjonen både bonde og kornkjøper er i, blant annet på grunn av mangel på kunnskap og analysemetoder, synes det rimelig at omsetningsavgiftsmidler kan finansiere regulering av et eventuelt overskudd.

På lengre sikt, når anvendbart analyseutstyr for mykotoksiner er på markedet, er det SLFs klare vurdering at korn som ikke er egnet til mat eller fôr, ikke må komme inn i verdikjeden som tilskuddsberettiget vare.

Tiltak med avskalling av havre, der skallet brennes eller benyttes til kompostering og det gis støtte til frakt av havreskall fra produksjonsanlegg til forbrennings- eller komposteringsanlegg, kan etter NFKs vurdering i brevet av 27.01.2010, gjennomføres med hjemmel i retningslinjene § 2-1, 2) Prisreduksjon ved alternativ anvendelse av overskudd av norskprodusert korn. Siden hjemmelen ikke er benyttet for dette tiltaket tidligere, ønsker NFK likevel Omsetningsrådets aksept for en slik praksis også for eventuell bruk senere.

I mail fra NFK 02.02.2010 går det fram at NFK er usikker på hjemlingen av tiltaket med støtte til frakt av havreskall: ”Det går vel bra om det ikkje blir definert under § 2-1 pkt. 2 også, men under pkt. 3”.

I forhold til hjemmelsgrunnlaget er det SLFs vurdering at dette tiltaket kommer inn under § 2-1, 3) Andre tiltak. Punkt 2 i samme paragraf mener SLF gjelder støtte til *prisnedskrivning av hele kornet*. Dette begrunnes med to forhold. For det første er det et prinsipielt skille på en råvare og en bearbeidet vare i de fleste landbruksrelaterte regelverk. Eksempelvis er mellomfraktordingen for korn begrenset til råvaren. Det gis ikke tilskudd til f.eks. frakt av kli, avskallet korn eller grøppet korn, fordi det er bearbeidet. Tollvernet har også klare skiller. Ut fra dette og ordlyden ”korn” mener SLF tiltaket ikke kan anvendes for deler av kornet, som f.eks. kli. For det andre er tiltaket i pkt. 2 en prisreduksjon, d.v.s. en nedskrivning av innkjøpsprisen for kornet for å kunne bruke kornet til noe alternativt. En fraktstøtte kan være en indirekte prisstøtte, men både i kornsektoren og i de øvrige sektorer med markedsregulering og markedsreguleringstiltak holdes fraktstøtte og prisnedskrivning adskilt. Det er derfor SLFs vurdering at det også bør gjøres i dette tilfellet.

NFKs forslag om støtte til frakt av bygg fra Trøndelag til andre områder, for på denne måten å gi rom for høyere forbruk av havre, kan etter NFKs vurdering gjennomføres med hjemmel i retningslinjene § 2-1, 3) Andre tiltak. Dette er tiltak som krever forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådet i hvert enkelt tilfelle. SLF er enig i at dette tiltaket må forhåndsgodkjennes av Omsetningsrådet, slik NFK søker om.

NFK skal gjennomføre markedsreguleringen til lavest mulig kostnader. Av informasjon fra NFK går det fram at anslåtte kostnader for de foreslåtte ekstraordinære tiltakene med frakt av havreskall og bygg, sannsynligvis vil være lavere enn kostnadene til overlaging av korn. Ut fra dette og at det er et mål å redusere overskuddskvantumet av havre som må overlages mest mulig, støtter SLF NFKs forslag om å godkjenne de aktuelle forslagene til regulerings-tiltak. SLF legger til grunn at tiltak som blir iverksatt tilbys aktørene på en konkurranse- nøytral måte. Videre at det legges opp til en god kostnadsstyring og en begrunnet dokumentasjon av behovet for iverksetting av regulerings-tiltak rent kvantumsmessige, samt rapportering av effekten av gjennomføringen av tiltaket.

Sak nr.: 11/10	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 11/10 Nye vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn	Saks nr. (DL): 200906335-19/510

Beskrivelse: Det foreslås at Omsetningsrådets vedtak av 01.12.2009 oppheves og at det fattes nytt vedtak. Det nye forslaget innebærer at Norkorn tilbys, som tidligere, å kjøpe 12,5 % av aksjene i OBK og et styre på fem isteden for seks medlemmer, ett fra handelsmøllene, ett fra bakerbransjen, to fra Norske Felleskjøp og ett fra Norkorn og at Norske Felleskjøp og Norkorn alternerer mellom en styreplass med stemmerett og en styreplass uten stemmerett med to års varighet. Vedtekter og aksjonæravtale endres i samsvar med dette.

Hjemmel: Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Vedlegg: Brev fra Opplysningskontoret for brød og korn av 08.02.2010
Brev til Opplysningskontoret for brød og korn fra Statens landbruksforvaltning av 02.02.2010.
Brev fra Norske Felleskjøp av 01.02.2010.
Brev fra Opplysningskontoret for brød og korn av 03.12.2009.
Foreløpig protokoll fra Omsetningsrådets møte 01.12.2009.
Brev fra Opplysningskontoret for brød og korn av 27. 11.2009.
Brev fra Opplysningskontoret for brød og korn av 05.11.2009 med forslag til endrede vedtekter og aksjonæravtale.
Brev fra Norske Felleskjøp av 15.10.2009.
Styreprotokoll fra Norske Felleskjøp. Møtedato 13.10.2009.
Kopi av brev fra Norkorn til Opplysningskontoret for brød og korn av 29.10.2009.
Styreprotokoll fra Opplysningskontoret for brød og korn. Møtedato 10.09.2009.

Forutsetninger:

Behandling i OR: Dag Hennings Reksnes fremmet følgende alternative forslag til vedtak:
”Omsetningsrådet sender saken tilbake til OBKs eiere og styre og ber de vurdere om en styresammensetning med fast styreleder (med dobbeltstemme ved stemmelikhet) fra Norske Felleskjøp, 1 fast styremedlem fra Norkorn, 1 fast styremedlem fra handelsmøllene og 1 fast styremedlem fra bakerbransjen kan aksepteres som en framtidig sammensetning av styret i OBK.”

Forslaget fra Reksnes falt mot en stemme.

Omsetningsrådet forutsetter at saken nå er avsluttet fra rådets side, og fattet følgende vedtak mot en stemme:

- Vedtak:
1. Vedtak i sak 38/09 av 01.12.2009 oppheves.
  2. Forslag til reviderte vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn, oversendt som vedlegg til brev av 05.11.2009 fra Opplysningskontoret for brød og korn, godkjennes.

Nye vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn

I samsvar med forutsetningen for Omsetningsrådets vedtak 07.12.2006 om at det kan anvendes midler fra fondet for omsetningsavgift korn til Opplysningskontoret for brød og korn (OBK), meddelte Norske Felleskjøp (NFK) i brev av 15.10.2009 at styret i OBK foreslår at Norkorn tilbys å kjøpe 12,5 % av aksjene og dermed få styreplass i OBK. Styret utvides fra fire til fem medlemmer, med ett fra handelsmøllene, ett fra bakerbransjen, to fra NFK og ett fra Norkorn, men kun fire medlemmer skal ha stemmerett. Det styremedlemmet som ikke har stemmerett skal alternere mellom Norkorn og den ene av NFKs styremedlemmer. Forslag til vedtekter og aksjonæravtale for OBK er endret i samsvar med dette.

I brev av 29.10.2009 fra Norkorn til OBK, som SLF har mottatt kopi av, går det fram at OBKs forslag til styrerepresentasjon ikke oppfyller Norkorns ønsker fullt ut. Norkorn ber OBKs styre utarbeide et nytt forslag der Norkorn gis fast styrerepresentasjon med stemmerett.

OBK valgte likevel ikke å endre sitt forslag til styresammensetning. Nye vedtekter og aksjonæravtale i samsvar med det som er omtalt innledningsvis, ble oversendt SLF som vedlegg til brev av 05.11.2009. Arbeidsutvalget fattet i møtet 17.11.2009 forslag til vedtak i samsvar med OBKs forslag. Samtidig ble aksjonærene bedt om å komme fram til en styresammensetning i løpet av 2010, hvor Norkorn gis styreplass med stemmerett, som ønsket. Kort tid før møtet i Omsetningsrådet sender OBK et nytt brev av 27.11.2009, der de ber "Omsetningsrådet fatte et endelig vedtak i saken". Basert på dette og etter bred diskusjon i møtet fattet Omsetningsrådet 01.12.2009 følgende vedtak:

1. Vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn godkjennes med nødvendige endringer i samsvar med pkt. 2 nedenfor.
2. Når Norkorn blir eier av 12,5 % av aksjene i OBK, opprettes et styre som består av seks medlemmer, med to fra Norske Felleskjøp, ett fra Norkorn, ett fra handelsmøllene, ett fra bakerbransjen og ett medlem som alternerer mellom handelsmøllene og bakerbransjen i perioder på to år.

Fra behandlingen i Omsetningsrådet 01.12.2009 refereres følgende fra protokollen:

"I brev fra OBK av 27.11.2009, som ble ettersendt til medlemmene, ber OBK ved styreleder "Omsetningsrådet fatte endelig vedtak i saken slik at Opplysningskontoret for brød og korn vet hvilke rammebetingelser de skal forholde seg til i fremtiden." Ut fra forespørselen om å fatte et endelig vedtak, og fordi saken har pågått i tre år, ble det en diskusjon i Omsetningsrådet om fremlagte og tidligere foreslåtte modeller, for å finne frem til en løsning som ivaretok alles interesser på en best mulig måte."

I etterkant av Omsetningsrådets vedtak mottar SLF brev av 03.12.2009 fra OBK ved styrelederen, der det meddeles at OBKs styre behandlet saken på nytt 02.12.2009 og vedtok å gjennomføre sitt vedtak av 10.09.2009 i førstkommende generalforsamling 09.04.2010, selv om dette ikke er i samsvar med Omsetningsrådets vedtak.

Forslag til nye vedtekter og aksjonæravtale for OBK skal godkjennes av Omsetningsrådet før de legges fram for OBKs generalforsamling. Med bakgrunn i dette gjorde styret i NFK følgende vedtak vedrørende vedtekter og aksjonæravtale for OBK, referert i brev av 01.02.2010:

”Styret viser til Opplysningskontoret for brød og korn sitt vedtak 02.12.09 om vedtekter og aksjonæravtale som vil bli lagde fram for generalforsamlinga 09.04.10. I følge gjeldende vedtekter for OBK skal Omsetningsrådet godkjenne endringer i vedtekter og aksjonæravtale i forkant.

Norske Felleskjøp ber om at Omsetningsrådet godkjenner utkast til vedtekter og aksjonæravtale for Opplysningskontoret for brød og korn AS oversendt i brev frå OBK 05.11.09.”

Dette betyr at NFK ber Omsetningsrådet fatte nytt vedtak i saken som innebærer at Norkorn kan bli eier og styremedlem i OBK. Norkorn tilbys å kjøpe 12,5 % av aksjene og dermed få styreplass i OBK. Styret utvides fra fire til fem medlemmer, men kun fire medlemmer skal ha stemmerett. Det styremedlemmet som ikke har stemmerett skal alternere mellom Norkorn og den ene av NFKs styrerepresentanter med to års varighet, jf. denne innstillingens første avsnitt.

Ved Omsetningsrådets vedtak 07.12.2006 om å benytte midler fra fondet for Omsetningsavgift til det nyopprettede OBK, ble det satt som forutsetning at det skulle legges til rette for at Norkorn kunne bli aksjonær i OBK og bli representert i styret. Årsaken til at det har tatt lang tid å avklare disse forholdene er at styrene i OBK og Norkorn har avvikende oppfatninger om fremtidig styresammensetninger i OBKs styre. NFK har gjennom lang tid arbeidet for å finne en løsning som begge styrene kunne akseptere, men uten resultat. NFK har vært positiv til flere alternative løsninger. SLF har også deltatt i dette arbeidet gjennom møter.

Til tross for at OBK anmodet Omsetningsrådet om å fatte et endelig vedtak i saken har ikke styret akseptert denne løsningen og følgelig ikke Omsetningsrådets vedtak. Styret presiserer i brev av 03.12.2009 at de vil gjennomføre sitt tidligere vedtak på generalforsamlingen 09.04.2010. Siden endring i vedtekter og aksjonæravtale skal godkjennes av Omsetningsrådet, før de legges fram for generalforsamlingen, ber NFK om at saken fremmes for Rådet. Dette betyr at NFK ber om at Omsetningsrådets vedtak 01.12.2009 oppheves, og at det fattes nytt vedtak.

Etter anmodning fra SLF, redegjør OBK i brev av 08.02.2010 om begrunnelsene for sitt styrevedtak med hensyn til styresammensetning. OBK skriver bl.a.:

”Begrunnelsen for dette er at deltakerne i OBK ønsker et effektivt styre hvor de økonomiske bidragsyterne har en lik representasjon i forhold til hva de bidrar med når det gjelder finansieringen av Opplysningskontorets virksomhet. Begge forholdene er ivarettatt i det vedtaket som styret i OBK har fattet. Dersom Norkorn alene skal ha en fast styreplass vil dette bety at styret i så fall vil måtte utvides til 8 medlemmer. Industrien representert ved møllene og bakerne som bidrar med 50 % av finansieringen av OBK kan ikke akseptere at kornsiden skal ha en overvekt i antall styremedlemmer i OBK-styret. For industrien er det også et krav at møllene og bakerne skal ha en likeverdig representasjon i styret siden begge deltar med

25 % av finansieringen.” Forslaget om åtte medlemmer i styret er forkastet ”ut fra omfanget i OBK sin virksomhet og kravet om et effektivt styre”. Et styre med 6 medlemmer vil innebære at møllene og bakerne må alternere med hhv. to og ett medlem i to år og deretter hhv. ett og to medlemmer i de neste to årene. Som det fremgår av brevet, kan ikke møllene og bakerne akseptere dette.

OBK skriver også: ”Når det presiseres at 50 % av finansieringen til OBK kommer direkte fra industrien selv, er dette fordi vi mener dette i seg selv må tillegges betydelig vekt når Omsetningsrådet skal ta stilling til saken og styrets anbefalte løsning.”

NFK referer i sitt brev at de er kjent med at baker- og møllebransjen vil vurdere å trekke seg ut av OBK dersom Omsetningsrådet går inn for en utvidelse av styret til seks medlemmer i samsvar med vedtaket 01.12.2009. Dette er også kjent for SLF gjennom telefonsamtaler med styrets medlemmer. NFK sier videre at de ”legg vekt på at bakarar og møller finansierer halvparten av drifta og har rettmessige krav til korleis opplysningsarbeidet skal organiserast.”

SLFs vurderinger

SLF har i innstilling til ORs møte 01.12.2009 vurdert styret i OBKs forslag opp mot Omsetningsrådets forutsetninger for vedtak i sak 11 av 07.12.2006 om etableringen av OBK. Her står det at ” Vedtektenes § 10, som åpner for nye aksjonærer, praktiseres på en slik måte at dersom Norkorn ønsker det, kan organisasjonen bli aksjonær i selskapet og gis rett til å være representert i styret”. OBKs forslag er, etter SLFs vurdering, ikke i strid med disse forutsetningene. Det er også SLFs vurdering at forslaget ikke er i strid med aksjeloven. Men SLF påpeker også at Omsetningsrådets har gitt klare signaler om at det er ønskelig med så bred oppslutning om opplysningskontorene som mulig og at disse har en åpen og inkluderende holdning.

SLF konstaterer at styret i OBK ikke tilbyr Norkorn et medlem i styret med full stemmerett, slik de ønsker. Dette er i hovedsak begrunnet med at et styre på åtte personer, som vurderes som et minimum for likeverdig representasjon som alternativ til fremlagte forslag, er for stort for en virksomhet med to ansatte. Ut fra en helhetsvurdering vil SLF, med vekt på argumentasjonen fra NFK, anbefale at OBKs forslag til styresammenslutning blir fulgt. Dersom det viser seg at løsningen ikke fungerer tilfredsstillende, kan saken tas opp til ny behandling i Omsetningsrådet.

Sak nr.: 12/10	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 19.02.2010</i>	Tittel: 12/10 Møteplan for Omsetningsrådet 1. halvår 2010	Saks nr. (DL): 200916033-2/510

Beskrivelse: Det foreslås følgende møtedatoer for Omsetningsrådet i første halvår 2010:

Dato	Aktuelle saker
Fredag 26. mars	<ul style="list-style-type: none"> • Regnskap for 2009 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse. • Oppgaver over avsetningstiltak i 2009 • Rådets organisering og arbeidsform, drøfting
Tirsdag 27. april	<ul style="list-style-type: none"> • Regnskap og årsmelding for 2009 for Omsetningsrådet • Rådets organisering og arbeidsform, vedtak
Tirsdag 8. juni	<ul style="list-style-type: none"> • Satser i markedsreguleringen 1. halvår 2010 • Maksimalsats omsetningsavgift korn 2010/2011 • Ev. endringer i omsetningsavgiftene for 2. halvår 2010

Hjemmel:

Vedlegg:

Forutsetninger:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Vedtak: Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2010:

Fredag 26. mars

Tirsdag 27. april

Tirsdag 8. juni

Møtet var slutt kl. 12:30.